

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2011 01178**

(22) Data de depozit: **17.11.2011**

(41) Data publicării cererii:
30.08.2013 BOPI nr. **8/2013**

(71) Solicitant:

• INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE
CHIMICO-FARMACEUTICĂ - ICCF,
CALEA VITAN NR.112, SECTOR 3,
BUCUREȘTI, B, RO

(72) Inventatori:

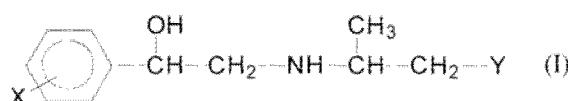
• GUȚĂ RODICA, ȘOS. MIHAI BRAVU
NR.315, BL.SB, ET.9, AP.49, SECTOR 3,
BUCUREȘTI, B, RO;
• PUTINĂ GABRIELA, CALEA VĂCĂREȘTI
NR. 220-224, BL.69B, SC.1, ET.7, AP.26,
SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO;
• ILIE CORINA, STR. VALEA ARGEȘULUI
NR.3, BL.D11, SC.E, ET.2, AP.46,
SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;

• ANDREESCU DOINA,
BD. ION MIHALACHE NR. 174, SC. A, ET. 2,
AP. 10, SECTOR 1, BUCUREȘTI, B, RO;
• GHÎȚĂ CRISTINA,
ȘOS. NICOLAE TITULESCU NR.78, BL.1,
SC.A, ET.6, AP.31, SECTOR 1,
BUCUREȘTI, B, RO;
• CĂPROIU MIRON TEODOR,
ALEEA BĂIUT NR.13, BL.A 34, SC.A, ET.3,
AP.12, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
• NEGREȘ SIMONA, ȘOS. GIURGIULUI
NR. 121, BL. 5, SC. 2, AP. 44, SECTOR 4,
BUCUREȘTI, B, RO;
• GANEA ELENA MARIA ANTONETA,
BD. IULIU MANIU NR. 144-146, BL. 34,
SC. A, ET. 1, A. 5, SECTOR 6, BUCUREȘTI,
B, RO;
• CIOBOTARU EMILIA, ȘOS. PANTELIMON
NR. 82, BL. 420A, SC. A, ET. 2, AP. 19,
SECTOR 2, BUCUREȘTI, B, RO

(54) NOI DERIVAȚI DE ARILETANOLAMINĂ ȘI PROCEDEU PENTRU PREPARAREA ACESTORA

(57) Rezumat:

Invenția se referă la derivați de ariletanolamină cu utilizare în industria farmaceutică și la un procedeu pentru prepararea acestora. Derivații conform invenției au formula generală I:

în care X reprezintă H, 3-clor, 4-clor, 2,3-diclor,

3-metoxi și Y poate fi un radical 4-carbopropoxi-fenozi, 4-carbometoximetilen-fenozi sau 4-carbometoxietilen-fenozi. Procedeul conform invenției constă în aminarea reductivă a unor cetone aromatice cu amine primare, în prezență de triacetoxy borohidruț de sodiu, la un raport molar cetonă:amină:Na[BH(OAc)3] de 1:1,25:2,5, în hidrocarburi clorurate la temperatură de 25°C.

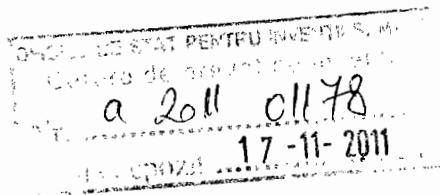
Revendicări: 1

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de invenție a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de invenție este determinată de revendicările conjunite în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

15

Descrierea brevetului

**NOI DERIVATI DE ARILETANOLAMINA SI PROCEDEU PENTRU PREPARAREA
ACESTORA**

Autori: Guță Rodica, Putină Gabriela, Ilie Corina, Andreeșu Doina, Ghiță Cristina, Căproiu Miron Teodor, Negreș Simona, Ganea Elena Maria Antoneta, Ciobotaru Emilia

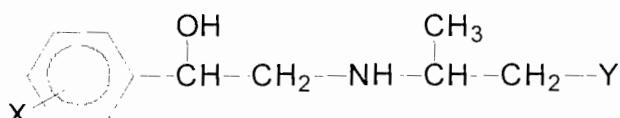
Prezenta invenție se referă la derivați cu structură de ariletanolamine, utilizabili în industria farmaceutică. Derivații cu structură de ariletanolamine sunt agnoiști β -3-adrenegici și agenți antidiabetici și antiobezitate.

Acesti compuși se obțin prin 3 metode generale descrise în literatură, și anume:

- aminarea reductivă a unor cetonе cu o amină primară cu complecși NaBH_3CN , $\text{Na}[\text{BH}(\text{OAc})_3]$, în prezență de acid acetic, în solvenți hidrocarburi clorurate (*J. Org. Chem.* 1996, 61, 3849-3862; EP 0822185; RO 122454B1);
- condensarea unor cetonе cu o amină primară, în benzen, la raport molar 1 : 1, la temperatură de reflux, cu eliminare de apă ca azeotrop cu benzen, când se obține baza Schiff, care în etapa următoare se reduce fie cu NaBH_4 , în prezență de solvenți polari (alcooli inferiori), la temperatură de 0°C , fie cu hidrogen în prezență de oxid de platini, la temperatură și presiune normale (EP 0023385; EP 0070133);
- condensarea unor cetonе cu o amină primară, în etanol, la reflux, cu formarea bazei Schiff, care, în etapa următoare, se reduce cu hidrogen în prezență de Pd/carbune 10%, la presiune și temperatură mai mare de 30°C (EP 0023385).

Problema tehnică pe care o rezolvă invenția constă în obținerea derivaților de ariletanolamină.

Derivații de atriletanolamină conform invenției, cu formula generală (I):

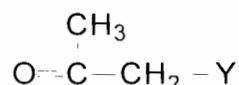
înlătura dezavantajele procedeelor prezentate mai sus deoarece:

X este H, 3-cloro, 4-cloro, 2,3-dicloro, 3-metoxi și

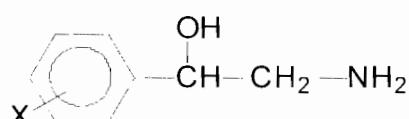
Y este un rest de 4-carbopropoxi-fenozi, 4-carbometoximetilen-fenozi sau 4-carbometoxietilen-fenozi.

Procedeul de obținere a derivațiilor de ariletanolamină constă în aminarea reductivă a cetonelor aromaticice cu formula (II):

(II)

cum o amînă primară cu formula generală (III):

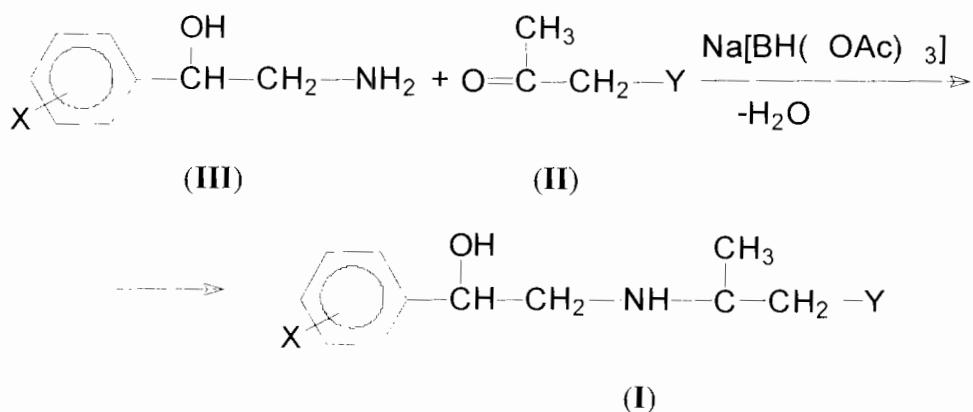

(III)

în prezență de triacetoxiborohidrură de sodiu, în dicloroetan, la raport molar cetonă : amină : $\text{Na}[\text{BH(OAc)}_3]$ de 1 : 1,25 : 2,5, la 25°C .

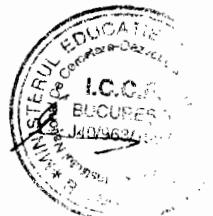
Invenția prezintă avantajul ca lărgеște gama produselor din seria derivațiilor de ariletanolamină cu noi compuși cu acțiune biologică, de puritate avansată, prin stabilirea unor condiții optime de sinteză.

Derivații de ariletanolamină care fac obiectul cererii de brevet se obțin conform reacției chimice redante în continuare:

Se dă în continuare un exemplu de realizare a inventiei:

Exemplul 1. Esterul propilic al acidului 4-{2-[2-(3-cloro-fenil)-2-hidroxi-etilamino]-propoxi}-benzoic

Într-un balon de reacție de capacitate 100 ml se încarcă 20 ml 1,2-dicloroetan și 3 g complex triacetoxi borohidrură de sodiu (0,014 moli). Separat se prepară soluția de amină prin dizolvarea a 1,2 g 1-(3-clorofenil)-2-amino-etanol (0,007 moli) în 10 mL 1,2-dicloroetan, care se adaugă treptat, sub agitare, peste complex. Amestecul de reacție se agită cca. 15-20 minute la 25°C. Se adaugă apoi în masa de reacție, prin picurare, în timp de 5 minute, o soluție de cetonă preparată prin dizolvarea a 1,32 g de ester propilic al acidului 4-(2-oxo-propoxi)-benzoic (0,0056 moli) în 10 mL 1,2-dicloroetan; amestecul se agită timp de 40 h la 25-28°C. Se neutralizează masa de reacție cu cca 25 mL soluție NaOH 3N și se separă straturile formate. Stratul organic se spală cu apă la neutru, se anhidrisează și se concentrează la sec prin evaporare peliculără; din rezidiul rezultat precipită produsul dorit prin triturare cu un amestec hexan:eter etilic 1:1. Se obțin 0,7 g cristale albe, cu p.t. = 87-89°C, conținut 99,5%.

Produsele obținute au fost analizate prin analiză elementală, spectrală (spectre IR, ¹H- și ¹³C-RMN) și prin dozare potențiometrică pe funcția aminică.

Alți produși cu formula generală (I) se obțin după procedeul descris în exemplul 1.

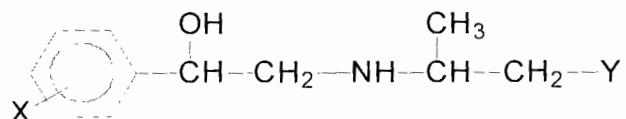
Se dau mai jos punctele de topire, randamentele și solvenții de precipitare:

Nr. crt.	X	Y	Solvent	P.t.	Randament
			precipitare	(°C)	(%)
1	3-cloro	4-carbopropoxi-fenoxy	n-hexan : dietil- eter 1: 1	87-89	32
2	H	4-carbopropoxi- fenoxy,	n-hexan : dietil- eter 7: 1	85-87	76
3	3-metoxi	4-carbopropoxi- fenoxy,	diizopropileter	78-80	42
4	H	4-carbometoximetilen- fenoxy	n-hexan : dietil- eter 1: 1	70-72	41
5	H	4-carbometoxietilen- fenoxy.	dietileter	105-107	85
6	2,3-dicloro	4-carbometoxietilen- fenoxy.	diizopropileter	81-83	61
7	3-metoxi	4-carbometoxietilen- fenoxy.	dietileter	87-90	62
8	4-cloro	4-carbopropoxi- fenoxy,	dietileter	87-91	50
9	2,3-dicloro	4-carbopropoxi- fenoxy,	diizopropileter	86-88	40

Revendicări

1. Derivați ariletanolamină cu formula generală (I):

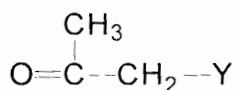
(I)

caracterizați prin aceea că:

X este H, 3-cloro, 4-cloro, 2,3-dicloro, 3-metoxi și

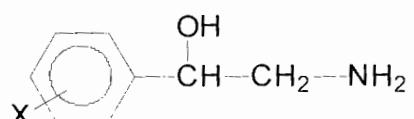
Y este un rest de 4-carbopropoxi-fenozi, 4-carbometoximetilen-fenozi sau 4-carbometoxietilen-fenozi.

2. Procedeul de obținere a derivaților de ariletanolamină definiți în revendicarea 1, caracterizat prin aceea că se supun aminării reductive cetonelor aromatică cu formula generală (II)

(II)

cu o amină primară cu formula generală (III):

(III)

în prezență de triacetoxiborohidrură de sodiu, în dicloretan, la raport molar cetonă : amină : Na[BH(OAc)₃] de 1 : 1,25 : 2,5, la 25°C.

